

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Zbigniew Kapiński (przewodniczący)

SSN Adam Roch (sprawozdawca)

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie **M. N.**

dotyczącej wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu, w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 6 lutego 2024 r.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku

z dnia 10 sierpnia 2022 r., sygn. X K 393/21

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego
rozpoznania Sądowi Rejonowemu Gdańsk-Południe w Gdańsku.**

[J.J.]

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym z dnia 10 sierpnia 2022 roku, sygn. akt X K 393/21, Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku połączył orzeczone wobec M. N. kary i kary łączne:

1. ograniczenia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 10 grudnia 2019 roku, sygn. akt III K 1847/19,
 2. ograniczenia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Łławie z dnia 15 maja 2020 roku, sygn. akt II K 230/20,
 3. ograniczenia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Radzynie Podlaskim z dnia 29 czerwca 2020 roku, sygn. akt II K 141/20,
 4. ograniczenia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 9 czerwca 2020 roku, sygn. akt II K 570/20,
 5. ograniczenia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Łławie z dnia 16 lipca 2020 roku, sygn. akt II K 250/20,
 6. ograniczenia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 7 czerwca 2020 roku w sprawie II K 480/20,
 7. ograniczenia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Łławie z dnia 21 sierpnia 2020 roku, sygn. akt II K 481/20,
- wymierzając w ich miejsce karę łączną 2 lat ograniczenia wolności.

Kasację od powyższego wyroku na niekorzyść skazanego wywiódł Prokurator Generalny, zarzucając rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego i materialnego, a mianowicie art. 413 § 2 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 568a § 1 pkt 2 k.p.k. oraz art. 86 § 3 k.k., polegające na wymierzeniu skazanemu M. N. kary łącznej 2 lat ograniczenia wolności bez jednoczesnego określenia na nowo wobec skazanego sposobu (formy) wykonania tej kary i niezbędnych elementów jej wymiaru, tj. wskazania obowiązku oraz wymiaru czasu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne, o którym mowa w art. 34 § 1a pkt 1 k.k., względnie określenia obowiązku oraz wysokości potrącenia z wynagrodzenia za pracę, określonego w art. 34 § 1a pkt 4 k.k., w następstwie czego doszło do rażącej obrazy przepisu prawa karnego materialnego, tj. art. 86 § 3 k.k., skutkującej niemożliwością prawidłowego wykonania wyroku łącznego.

Podnosząc powyższy zarzut Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego okazała się oczywiście zasadna, co umożliwiło jej rozpoznanie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

W nadzwyczajnym środku zaskarżenia Prokurator Generalny trafnie zarzucił naruszenie art. 413 § 2 pkt 2 k.p.k. Przepis ten ustanawia wymóg, by wyrok skazujący zawierał m. in. rozstrzygnięcie co do kary. Bezspornym pozostaje, że rozstrzygnięcie w tym przedmiocie powinno być kompletne oraz w pełni odpowiadać regułom prawa materialnego.

Na tym tle dostrzec trzeba, że art. 34 § 1 k.k. określa granice, w jakich winna być wymierzona kara ograniczenia wolności, natomiast przepisy zawarte w art. 34 § 1a pkt 1 i 4 k.k. i art. 35 § 1 i 2 k.k. regulują sposób jej wykonania. Normy te przewidują dwie postaci wykonywania kary ograniczenia wolności, które polegają albo na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze od 20 do 40 godzin w stosunku miesięcznym (art. 34 § 1a pkt 1 k.k. w zw. z art. 35 § 1 k.k.) lub na potrąceniu od 10 do 25 procent wynagrodzenia za pracę w stosunku miesięcznym na cel społeczny wskazany przez sąd (art. 34 § 1a pkt 4 k.k. w zw. z art. 35 § 2 k.k.). Jednocześnie art. 86 § 3 k.k. nakazuje, aby wymierzając karę łączną ograniczenia wolności, sąd określił na nowo obowiązki lub wymiar potrącenia, o których mowa w art. 34 § 1a k.k. Zgodnie z regulacją zawartą w art. 34 § 1b k.k., sąd jest zobligowany do orzeczenia przynajmniej jednego ze środków wymienionych w art. 34 § 1a k.k. Wskazana regulacja prawna przesądza zatem, że w procesie wymierzania kary łącznej sąd jest zobowiązany do ukształtowania treści kary ograniczenia wolności na nowo, jednocześnie przy pozostawieniu mu szerokiej swobody co do sposobu określenia przyjmowanych obowiązków. Powoduje to jednak, że w przypadku, gdy wymierzona kara łączna ograniczenia wolności nie zawiera obowiązku określonego w art. 34 § 1a pkt 1 k.k., *de facto* nie może ona być wykonywana (podobnie Sąd Najwyższy m. in. w wyrokach: z dnia 5 marca 2008 r., V KK 453/07, R-OSN KW 2008, poz. 542; z dnia 4 stycznia 2005 r., WA 28/04, R-OSN KW 2005, poz. 43).

Taka sytuacja nastąpiła w niniejszej sprawie, albowiem wydając wyrok łączny Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku wymierzył skazanemu M. N. karę 2 lat ograniczenia wolności, nie określając na nowo obowiązku wynikającego z art. 34 § 1a k.k., wbrew dyspozycji art. 86 § 3 k.k. Powyższe uchybienie ma niewątpliwie charakter rażący i wpływa w sposób istotny na treść zaskarżonego wyroku. Nie sposób naprawić go w innym trybie, jak choćby w toku postępowania wykonawczego,

niż tylko poprzez wniesienie od dotkniętego taką wadą wyroku nadzwyczajnego środka zaskarżenia (zob. wyrok SN z dnia 30 maja 2017 r., sygn. III KK 16/17, LEX 2320358).

Z uwagi zatem na oczywistą zasadność wywiedzionej kasacji, zaskarżony wyrok należało uchylić w części zawierającej orzeczenie o karze łącznej ograniczenia wolności i w tym zakresie przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu Gdańsk-Południe w Gdańsku, który określi wymiar kary łącznej ograniczenia wolności w sposób odpowiadający dyspozycji przepisu art. 86 § 3 k.k. i art. 34 § 1a i § 1b k.k.

[J.J.]

[ał]